

**Burlövs
kommun**

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

HAVRENS FÖRSKOLA
HT25 - VT26

Plan för diskriminering och kränkande behandling i förskolan

Innehållsförteckning

Inledning	2
Delaktighet och samverkan	2
Redogörelse för hur barn och vårdnadshavare ska medverka i arbetet	3
Nulägesbeskrivning	3
Upptäcka, utreda och åtgärda	3
Mål	3
Kartläggningsmetoder	3
Plan för aktiva åtgärder	3
Följ upp och utvärdera	3
Sammanfattande analys	3
Prioriterade mål inför kommande läsår	4
Rutiner för anmälan av kränkande behandling	4
Juridiska begrepp	5
Definition av begrepp	5
Diskriminering	5
Direkt diskriminering	5
Indirekt diskriminering	5
Bristande tillgänglighet	5
Instruktioner att diskriminera	5
Trakasserier & Kränkande behandling	5
Trakasserier	5
Sexuella trakasserier	5
Kränkande behandling	5
Repressalier	6
Vägledande material	6
Källhänvisningar	7
Skollagen (SFS 2010:800)	7
Diskrimineringslagen (SFS 2008:657) - Diskrimineringsgrunderna	7
UNICEF Sverige. (2018). Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter	7
Skolverket. (2028). Läroplan för förskolan: Lpfö 18. Stockholm: Skolverket	7

Inledning

Varje barn har rätt att utvecklas och lära utifrån sina egna förutsättningar utan kränkande behandling. Förskolan har i uppdrag att arbeta för en miljö som är fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (enligt diskrimineringslagen, skollagen 6 kap 8§ och läroplan för förskolan Lpfö18).

Om trakasserier eller andra kränkningar äger rum i eller i samband med verksamheten är förskolan skyldig att utreda och åtgärda det inträffade.

Förskolan ska varje år upprätta en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap 8§ i **skollagen**. I denna plan kartlägger och analyserar förskolan vilka risker och hinder det finns kopplat till kränkande behandling. Den ska innehålla aktiva åtgärder utifrån de 7 diskrimineringsgrunderna. De aktiva åtgärderna ska utvärderas varje år och utvärderingen ska ligga till grund för kommande års plan mot diskriminering.

De sju diskrimineringsgrunderna (Diskrimineringslagen, 2008:567 § 5):

1. **kön:** att någon är kvinna eller man,
2. **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,
3. **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
4. **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,
5. **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning, och
6. **ålder:** uppnådd levnadslängd.
7. **Religion eller annan trosuppfattning (från Diskrimineringsombudsmannen):** Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. (Lpfö18)

Delaktighet och samverkan

Anvisning: Enligt skollagen (2010:800) ska en plan mot kränkande behandling upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen i den verksamhet som planen gäller för. Beskriv i denna del hur barnen har varit delaktiga i arbetet kring diskriminering och kränkande behandling. Metoder som kan användas är exempelvis trygghetssamtal, trygghetsobservationer och trygghetsvandringar samt barnråd.

Enligt DO deltar både personal, barn och vårdnadshavare i utformningen och arbetet med planen. Beskriv hur personal och vårdnadshavare har varit delaktiga i arbetet kring diskriminering och kränkande behandling. Metoder som kan användas för personalen är exempelvis samtal på arbetslagsplanering, arbetsplatsträff, medarbetarenkät och medarbetarsamtal. Metoder som kan användas för vårdnadshavare är föräldramöte, föräldraråd, föräldraenkät, drop-in, utvecklingssamtal och kontinuerlig information och dialog i den dagliga verksamheten.

Redogörelse för hur barn och vårdnadshavare ska medverka i arbetet

Barnen involveras i arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling genom trygghetsobservationer och/eller trygghetsvandringar och/eller trygghetssamtal samt barnråd. På barnrådet kommer värdegrundsfrågor och aktuella dilemman utifrån verksamheten att lyftas. Kartläggningarna lyfts och följs upp i olika forum där identifierade riskområden och behov av insatser diskuteras. Pedagogernas närvaro och dagliga samtal med barnen skapar förutsättningar för delaktighet och inflytande där barnens tankar och erfarenheter tas tillvara i det främjande och förebyggande arbetet.

Vårdnadshavarna ges möjlighet till delaktighet genom kontinuerlig dialog i den dagliga kontakten samt utvecklingssamtal. Vårdnadshavarna erbjuds även möjlighet att lämna synpunkter genom vårdnadshavarenkät och delta i förskoleråd.

Nulägesbeskrivning

Kartläggningar, observationer, trygghetsvandringar, barnråd, forumteater och vårdnadshavarenkät visar att barn och vårdnadshavare i hög grad upplever förskolan som trygg och välkomnande. Barnen vänder sig till flera pedagoger och pedagogerna tar gemensamt ansvar för alla barn.

Analysen visar att vuxennärvaron på hela gården behöver stärkas för att säkerställa att alla barn upplever trygghet i samtliga utemiljöer.

Upptäcka, utreda och åtgärda

Mål

Alla barn ska känna sig trygga överallt på förskolans gård.

Alla vårdnadshavare ska känna sig trygga med att lämna sina barn på förskolan samt bemötas på ett välkomnande och inkluderande sätt.

Kartläggningsmetoder

Följande metoder har använts vid kartläggningen:

- Trygghetsvandringar.
- Trygghetssamtal.
- Trygghetsobservationer på yngrebarns avdelningar.
- Regelbundna dialoger där frågor gällande diskriminering och kränkande behandling

- har lyfts.
- Barnråd

Plan för aktiva åtgärder

- Förskollärare och barnskötare ska sprida ut sig på gården och vara aktivt närvarande där barnen befinner sig.
- Förskollärare och barnskötare ska ta ett gemensamt ansvar för bemötande och kommunikation med barn och vårdnadshavare.
- Barnråd och forumteater ska användas för att stärka barns delaktighet, inflytande och sociala samspel.

Följ upp och utvärdera

Planen kommer att följas upp vid januari 2026 samt juni 2026.

Sammanfattande analys

Kartläggningarna visar att förskolan har en god grundtrygghet där relationerna mellan barn, pedagoger och vårdnadshavare utgör en viktig styrka. Barnen visar tillit till flera pedagoger och vårdnadshavarna uttrycker stor tillit till verksamheten.

Samtidigt visar analysen att vuxennärvaron på hela gården behöver stärkas för att säkerställa att alla barn upplever trygghet i samtliga utemiljöer. Vårdnadshavarenkäten visar också att ett fortsatt arbete med ett välkomnande bemötande och en tydlig kommunikation är viktigt för att bibehålla vårdnadshavares trygghet och delaktighet.

Kartläggningarna har främst synliggjort frågor kopplade till trygghet och socialt samspel. Under kommande läsår kommer förskolan därför att vidareutveckla arbetet med att synliggöra diskrimineringsgrunderna i kartlägningsarbetet.

Analys av föregående års mål

Utvärderingen visar att de insatser som genomförts under föregående läsår har haft positiva effekter. De områden som tidigare identifierats bedöms inte längre utgöra prioriterade utvecklingsområden. De arbetssätt och förhållningssätt som bidragit till resultaten kommer fortsatt att vara en naturlig del av den dagliga verksamheten. Utifrån årets kartläggningar har därför nya prioriterade mål valts.

Prioriterade mål inför kommande läsår

Utifrån årets kartläggningar, trygghetsvandringar och analyser prioriteras följande mål inför kommande läsår:

Alla barn ska känna sig trygga överallt på förskolans gård.

Alla vårdnadshavare ska känna sig trygga med att lämna sina barn på förskolan samt bemötas på ett välkomnande och inkluderande sätt.

Rutiner för hantering av kränkande anmälningar

När du som personal får veta att ett barn eller en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling måste du och dina kolleger kunna handla snabbt. Alla behöver veta hur de ska agera i en sådan situation.

Då det gäller kränkande behandling mot barn sker detta via V-klass som är kommunens gemensamma närvaro och dokumenteringssystem.

1. Logga in på V-klass via din arbetsinloggning
2. Gå till länkar och klicka på *anmälanprorenata*
3. Följs anvisningarna och anmäl den kränkande behandlingen
4. Ärendet utreds av rektor
5. Ärendet återkopplas utifrån behovet som framkommer beslutas vilka åtgärder som ska vidtas.
6. Ärendet avslutas
7. Ärendet är dokumenterat i Prorenata

Juridiska begrepp

Definitioner av begrepp

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter – flickor som pojkar och oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck. Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn på ett missgynnsamt sätt och behandlingen har samband med någon av de sex diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan och har en koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte genomför skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Instruktioner att diskriminera

Instruktioner att diskriminera är till exempel när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Trakasserier och kränkande behandling

Kommande definitioner av begrepp är direktcitat från DO för korrekta definitioner.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot (Skolverket, 2020).

Repressalier

Repressalier innebär att någon blir utsatt för någon form av bestraffning eller dålig behandling, som en reaktion på att hen har påtalat eller anmält diskriminering.

Förbudet mot repressalier gäller inom samma områden som förbudet mot diskriminering, till exempel på arbetsplatsen, i skolan, på sjukhuset och på banken.

Vägledande material

[Stödmaterial som hjälp i arbetet mot diskriminering | DO](#) [Stödmaterial som hjälp i arbetet mot diskriminering | DO](#) Vägledande material

[Åtgärder mot kränkande behandling - Skolverket](#) Vägledande material

Källhänvisning

Diskrimineringslagen (2008:567)

Skolverket, *Skollagen (2010:800)*

Unicef, (2006) *Barnkonventionen*

Skolverket, *Läroplan för förskola (Lpfö18)*